

OTÁZKY PRO NESPAVÉ DĚTI

MUZEJNÍ NOC 12. 6. 2010

PRAVĚKÁ EXPOZICE

1. Kde bydleli naši předci?

Polozemnice

Polozemnice je pravěké obydlí, které naši předkové stavěli částečně zahloubené v zemi.

VÍŠ, PROČ?

- a) ABY JIM BYLO TEPLEJI
- b) ABY JIM OBYDLÍ NEODNESL VÍTR
- c) ABY SE DO OBYDLÍ NEDOSTALA DIVOKÁ ZVĚŘ

Najdi v expozici rekonstrukci polozemnice (v měřítku 1:10) ze sídliště ze starší doby železné.

2. Co jedli naši předci?

Drtidlo na obilí

Kamenné drtidlo sloužilo k mletí obilí. Několikanásobným mletím a prosíváním získal pravěký člověk kvalitní mouku.

VÍŠ, CO PRAVĚKÝ ČLOVĚK VYRÁBĚL Z MOUKY?

- a) VÁNOČKU
- b) CHLÉB A PLACKY
- c) KAŠI

Najdi v expozici drtidlo a zjisti, z čeho je vyrobené?

3. Jak se naši předci oblékali?

Tkalcovský stav

Na tkalcovském stavu si pravěký člověk vyráběl látku na své oblečení. Tkanina vznikala proplétáním osnovy, která byla napínána závažím.

VÍŠ, K ČEMU SLOUŽÍ ZÁVAŽÍ NA TKALCOVSKÉM STAVU?

- a) NAPÍNÁ NIŤ NA OSNOVĚ
- b) K OZDOBĚ TKALCOVSKÉHO STAVU
- c) ABY SE TKALCOVSKÝ STAV NEPŘEVŘÁTIL

Najdi v expozici tkalcovský stav.

4. Jak se naši předci pohřbívali?

Pravěký hrob

Pravěký člověk své předky pohřbíval dvěma způsoby. Ukládal je do hrobu, kde zemřelého zasypal hlínou nebo kameny, nebo zemřelého spálil na hranici a ohořelé zbytky těla uložil do nádoby, popelnice, a schoval do země.

VÍŠ, JAK SE ŘÍKÁ ZEMŘELÝM, KTERÍ JSOU ULOŽENI V PRAVĚKÉM KOSTROVÉM HROBĚ VE ZVLÁŠTNÍ POLOZE?

- a) UMRLCI
- b) STOČENCI
- c) SKRČENCI

Najdi v expozici kostrový a žárový hrob.

STŘEDOVĚKÁ EXPOZICE

1. Jak se ve středověku bydlelo?

Domovní znamení

Některé středověké domy byly označovány nad vchodem domovním znamením.

VÍŠ, K ČEMU DOMOVNÍ ZNAMENÍ SLOUŽILA?

- a) K ODHÁNĚNÍ ZLÝCH DUCHŮ
- b) K ORIENTACI
- c) JAKO SKRÝŠ PRO KLÍČE OD DOMU

Najdi v expozici domovní znamení - Hlava Krista z domu čp. 59/11, nejstarší známé domovní znamení v Praze, kol. r. 1357.

2. Jak si středověký člověk zajišťoval obživu?

Řemeslnické cechy

Na konci 14. století je známo z pražského území 227 druhů řemesel. Od 13. stol. se řemeslníci seskupují do profesních organizací, tzv. řemeslnických cechů.

VÍŠ, K ČEMU SLOUŽILY POKLADNICE ŘEMESLNICKÝCH CECHŮ?

- a) K UKLÁDÁNÍ ŘEMESLNICKÉHO NÁČINÍ
- b) K UCHOVÁVÁNÍ POTRAVIN
- c) K USCHOVÁNÍ PENĚZ A DŮLEŽITÝCH LISTIN

Najdi v expozici pokladnici cechu staroměstských řezníků, dřevo, kov, 15. století.

3. Jak se středověký člověk vzdělával?

Školy a univerzita

Školní docházka nebyla povinná. Nižší školy (dnes základní) navštěvovalo jen malé procento populace, dívky se zájmem o vzdělání mohly mít pouze soukromé vyučování. Na školách se vyučovalo čtení, psaní, počítání, základy latiny a zpěvu.

VÍŠ, KDO V ROCE 1348 ZALOŽIL VE STŘEDNÍ EVROPĚ NEJZNÁMĚJŠÍ UNIVERZITU?

- a) JOSEF II
- b) RUDOLF II
- c) KAREL IV.

Najdi v expozici Zakládací listinu...?.....univerzity ze 7. 4. 1348 (faksimile)

4. Jaký byl náboženský život středověkého člověka?

Kostely a kláštery

Velký význam v životě města měla církev. Během 13. a 14. století vyrostlo na pražském území mnoho nových kostelů a klášterů.

VÍŠ CO JE PIETA?

- a) ZKRATKA PRO PIRUETU
- b) ZOBRAZENÍ PANNY MARIE NA KLÍNĚ S TĚLEM KRISTA, ZBOŽNÁ ÚCTA, UCTIVÝ OHLED
- c) BRAZILSKÝ ŽIVOČICH

Najdi v expozici Pietu z kostela P. Marie před Týnem, lipové dřevo, pův. polychromie nezachována, konec 14. stol.

RENEŠANČNÍ EXPOZICE

1. Jak se v renesanci bydlelo?

Měšťanské domy

Nový renesanční sloh se nejvíce uplatnil zejména po obrovském požáru Prahy v r. 1541 a ve 2. pol. 16. století během vlády Rudolfa II. Renesance Starého Města byla záležitostí měšťanskou.

VÍŠ, K ČEMU V RENESANCI SLOUŽILO KLEPADLO?

- a) K SIGNALIZACI PŘÍCHOZÍHO, KTERÝ NA SEBE UPOZORNIL KLEPÁNÍM NA DVEŘE
- b) K VYPRÁŠENÍ A VYČIŠTĚNÍ KOBERCE
- c) K VYTVAROVÁNÍ KOVOVÉHO NÁDOBÍ

Najdi v expozici, v 1. vitríně, klepadla.

2. Jak si v renesanci zajišťovali obživu?

Rozhodující vrstvu pražského obyvatelstva, početně nejsilnější, tvořili řemeslníci. Do Prahy začali pronikat i obchodníci s mnohdy cizokrajným a luxusním zbožím, a vytvářeli tak významnou konkurenci řemeslníkům.

VÍŠ, PROČ NOVOMĚŠTŠTÍ ŘEZNÍCI NOSILI PŘÍLEŽITOSTNĚ PŘILBICE?

- a) CHRÁNILI SE TAK PŘI ZPRACOVÁVÁNÍ VELKÝCH KUSŮ DOBYTKA
- b) CHRÁNILI SE TAK PŘI VZÁJEMNÝCH SOUBOJÍCH
- c) CHRÁNILI SE TAK PŘI OBRANĚ MĚSTSKÝCH HRADEB

Najdi přilbici cechu Novoměstských řezníků, konec 15. století.

3. Jaký byl náboženský život v renesanční době?

Církev

Ve společnosti převažovali utrakvisté, katolíků bylo kolem 30 %, další náboženské komunity - jednota bratrská, novokřtění a další sekty - byly pronásledovány.

VÍŠ, CO ZNAMENÁ VÝRAZ SV. ANNA SAMOTŘETÍ?

- a) VLASTNÍ JMÉNO ANNY VYSKYTUJÍCÍ SE NEJČASTĚJI V DOBĚ RENESANCE
- b) ANNA, KTERÁ HRAJE HRU NA TŘETÍHO
- c) SOUSOŠÍ, KTERÉ ZNÁZORŇUJE TŘI POSTAVY: ANNU - MATKU MARIE, MARIÍ - MATKU JEŽÍŠE A JEŽÍŠE

Najdi sochu Sv. Anna Samotřetí, polychromovaná dřevořezba po roce 1450.

4. Jak se lidé v renesanci vzdělávali?

Školy

Celkovou duchovní úroveň pražského prostředí zvyšoval vysoký standard měšťanského školství a přítomnost univerzity ve městě.

VÍŠ, CO JE HERBÁŘ?

- a) LÉČIVÝ ROSTLINNÝ PŘÍPRAVEK
- b) KNIHA ZOBRAZUJÍCÍ ROSTLINY
- c) PŘEVZATO Z NĚMECKÉHO J. - PAN RYBÁŘ = RYBÁŘ

Najdi Mattioliho herbář, vydal Daniel Adam z Veleslavína.

BAROKNÍ EXPOZICE

1. Jak se v baroku bydlelo?

V průběhu 30leté války stavební aktivita všeobecně stagnovala, ale v následujících sto letech začínají největší proměny architektonické podoby města.

VÍŠ, KOLIK JE MOSTŮ PŘES ŘEKU NA OBRÁZKU OD VÁCLAVA HOLLARA?

- a) 2 MOSTY
- b) ŽÁDNÝ MOST
- c) 1 MOST

Hledej Pohled na Prahu z Petřína, lept. 1649, Václav Hollar.

2. Jak si v baroku zajišťovali obživu?

Hospodářský život celé země byl těžce narušen dramatickými událostmi první poloviny 17. století a vzpamatovával se velmi pomalu. Cechovní zřízení si svoje postavení i strukturu prakticky udrželo až do jeho zrušení v roce 1859.

VÍŠ, KOLIK ANDĚLŮ STOJÍ NA ŽEBŘÍKU?

- a) 4 ANDĚLÉ
- b) 1 ANDĚL
- c) 3 ANDĚLÉ

Najdi Vývěsní štít novoměstských pokrývačů.

3. Jaký byl náboženský život v barokní době?

V roce 1624 bylo vyhlášeno katolické náboženství za jediné přípustné v zemi a nekatolické obyvatelstvo muselo odejít ze země nebo bylo nuceno ke konverzi.

VÍŠ, PROČ BÝVÁ SV. JAN NEPOMUCKÝ NA MOSTECH?

- a) BYL UMUČEN A VHOZEN DO VODY, JE PATRONEM VOD, PLAVCŮ A VORAŘŮ
- b) RÁD CESTOVAL, JE PATRONEM SILNIČÁŘŮ
- c) RÁD LOVIL RYBY, JE PATRONEM RYBÁŘŮ

Najdi sochu „Apotéka“, anonym, sv. Jana Nepomuckého, polychromované lipové dřevo, kolem 1729.

4. Jak trávili lidé volný čas v baroku?

Jedním z typických znaků barokní Prahy byly velkolepé slavnosti s průvody, hudbou a ohňostroji.

VÍŠ, NA JAKÉ HUDEBNÍ NÁSTROJE HRAJÍ HUDEBNÍCI VE SKLENĚNÉ ZAHRÁDCE?

- a) HOUSLE, BUBEN, KLAVÍR, KYTARA
- b) FAGOT, LESNÍ ROH, KLARINET, PŘÍČNÁ FLÉTNÁ
- c) SAXOFON, TRIANGL, TRUMPETA, BASA

Najdi v poslední vitrině Skleněnou zahrádku s hudebníky a panstvem, bílé a barevné sklo 2. pol. 18. stol.

Pokud jste došli až sem, gratulujeme! Správné odpovědi si můžete zkontrolovat v pokladně.

Dobrou noc!

